

Mans procesors strādā 24/7 režīmā

Būvuzņēmēja Pētera Mortukāna 24 stundas stopkardros

#SIF_MAF2022

Pēteris Mortukāns kādu laiku mācījies Kārsavas vidusskolā, tad Vītoli pamatskolā, Malnavas lauksaimniecības tehnikumā. Pēc dienesta armijā strādājis dažādus īslaicīgus darbus, tad devies uz Salacgrīvu, vēlāk Valmieru, kur strādājis celtniecības jomā. 2008. gadā sācis darbu Norvēģijā būvniecībā, drīz vien kļūstot tur no darbinieka par būvdarbu vadītāju. Vēlāk, pēc neilga Latvijas posma, devies uz Zviedriju, kur firmā VIRADS bijis būvdarbu vadītājs, un nākamajā dzīves posmā Zviedrijā kopā ar kolēģi izveidojis savu būvuzņēmumu «MP partners», ko tur vada joprojām. Šobrīd no 2020. gada ir būvfirmas MOGA vadītājs Rēzeknē. Brīvajā laikā nodarbojas ar biškopību, sacer dziesmas – <https://www.youtube.com/channel/UCN5b1eKA-ZEH7MwPa68ph0HQ>

Rīts kā finišā ar mērķu izvirzīšanu

Diena man sākas ļoti agri, ceļos parasti plkst. 7.00, bet šādā vasaras karstumā reizēm pat plkst. 3.30 un dodos uz kādu no objektiem pastrādāt, kamēr nav tik nežēlīgi karsti... Es neciešu karstumu. Maksimums līdz plkst. 12.00 es varu izturēt darbu karstumā, un tad ir viss... Pēc pamošanās es savā galvā it kā izeju cauri visu dienas gaitu, pa posmiem, ko un kā es darīšu. Iepriekšējā dienā jau pārdomāju, bet no rīta kā finišā izvirzu mērķus, kas ir jāizdara, lai tiktu tālāk uz nākamo etapu konkrētā objektā vai no viena objekta uz citu. Rītā mani uzrunā un iedod garastāvokli piparmētru tēja ar medu gluži kā A. Slobodžina dziesmā. Veikalā pirktajai tējai es neuzticos, kafiju nelietoju.

Diena četros būvobjektos un dokumentos

Tad es dodos uz būvmateriālu veikalu, pārsvarā tas ir veikals DOMUS, jo ir ļoti ērti sadarboties un darbinieki tur ir profesionāli. Tur man kā klientam tiek nodrošināti ērti pirkumi, es varu ņemt preci, un rēķinu apmaksāt pēc mēneša vai diviem, kad gatavs objekts, ne katru reizi pērc un maksā, lai mētajas čeki un grāmatvedībā ir daudz nevajadzīga darba.

Veikalā paņemu visu, kas nepieciešams, un dodos uz kādu no būvobjektiem. Šobrīd tiek celtas četras privātmājas, visas Latgalē – tepat Rēzeknē, pie Rāznes un Rogovkā. Šodrīd notiek pārrunas par vēl vienas mājas būvē-

šanu. Vienas mājas uzbūvēšanu es uzņemos aptuveni 2,5 gadu laikā. Ja es redzu, ka es varu realizēt klienta projektu, tikai tad es to uzņemos. Vispirms mēs vienojamies par cenu un slēdzam līgumu. Būtiski, ka es strādāju gan pēc Skandināvijas likmēm, gan kvalitātes.

Objektos pāiet visa diena, līdz kādiem plkst. 21.00 es pats tur darbojos. Reizēm es pastrādāju kopā ar saviem darbiniekiem, bet pārsvarā es cenšos viņiem sagatavot visu darbam nepieciešamo, lai viņiem nevajag lieku reizi domāt. Man ir svarīgi, lai viņi ierodas strādāt, un viss jau ir gatavs darbam. Visa sagādāšana ir ļoti laikietilpīgs process...

Cilvēki ceļ mājas, pārsvarā ārsti, uzņēmēji un zemnieki, kuriem tam ir līdzekļi. Es domāju, ka katrs varētu same-nedzēt sev atbilstošus līdzekļus un uzbūvēt māju. Daudzi gribētu būvēt, bet viņus vajag it kā pastumt, iedrošināt. Cilvēks zina, ka viņš varētu uzcelt māju, bet viņš nezina, ar ko sākt. Gluži kā es bērnībā biju futbolists, tenisists ar labiem rezultātiem un izaugsmes iespējām, bet es nezināju, kā tikt tālāk. Nebija neviena, kas mani pastumtu.

Man grūtības sagādā iekšdarbu veikšana, jo cilvēki paši nezina, ko grib. Es 10 gadus nostrādāju Skandināvijā – Dānijā, Norvēģijā un Zviedrijā, un es zinu, kā jābūt, kā ir profesionāli strādāt, bet Latvijā nav tādu speciālistu, nav sakārtota būvniecības joma.

Man ir doma sadarboties ar NVA, piedāvāt prakses iespējas jauniešiem būvniecības speciālistiem. Problēma ir, ka cilvēki nepareizi domā. Ja es nākamajam darbiniekam jautāju, kurā no būvniecības jomām tu specializējies, viņš man atbild, ka es esmu uzcēlis sev šķūni vai garāžu, cits prasa, lai tikai parakstu it kā izietu praksi... Attieksme – nulle. Piemēram, jaunieši, kuri apgūst būvnieka profesiju, atnākot strādāt objektā, visu dara ar bailēm, jo katrs no darbiem ir svešs, nav praktiskā darba pieredzes. Jaunietis it kā gribētu strādāt būvniecībā, bet neredz perspektīvu. Es labprāt piedāvātu praksi tieši šādiem būvniecības studentiem, lai viņi ir sagatavoti praktiskam darbam un nebaidās sākt, uzņemties, mēģināt, darīt... Tikai tāda var būt mūsu nākotne.

Ir sagādājies tā, ka divas reizes mani sadarbības partneri ir uzmetuši... Arī šobrīd esmu palicis viens savā uzņēmumā MOGA, bet es turpinu strādāt un sasniedzu savus mērķus.

Man šobrīd ir daudz piedāvājumu gan Somijā, gan Zviedrijā, vecie sakari, viņi man uzticas, grib, lai es būvēju, bet tas nav tik vienkārši, jo arī tur nav pietiekams skaits speciālistu, kas to darītu. Tur joprojām strādā mani darbinieki.

Mans darbs neaprobežojas tikai ar darbu objektos, pietiekami daudz laika ir jāpavada pie dokumentiem, piemēram, tāmēšanas. Ja klients saka, ka paredzamā summa sa-nāk liela, es meklēju risinājumu, kā šo summu samazināt vai piedāvāju kādu barterdarījumu, lai cena klientam būtu pievilcīgāka.

Lai ko es darītu objektos vai brauktu no objekta uz objektu, kopā ar mani vienmēr ir mūzika, tā ir pirmajā vietā. Busiņā man pie rokas vienmēr ir diktofons. Tiklīdz ienāk prātā kāda muzikāla ideja, tā tiek piefiksēta diktofonā, vēlāk – datorā. Piemēram, es braucu ar atvērtu logu, skan kaut kāda mūzika, fona skaņas, pūš vējš, un galvā rodas citas harmonijas, rodas cita melodija, kas tiek ierakstīta diktofonā.

Vakari bitēm un trīs terabaitos mūzikas

Es dzīvoju gan Rēzeknē, gan laukos Mežvidos, kur vairāk it kā atpūšos, kaut gan atpūšos es maz. Šad tad pa sezonu atrodu lieku stundu laika pagulēt ilgāk, tāda tā mana atpūta. Laukos daudz darba. Gribu sev celt māju. Tēvs man atdeva 10 hektārus vectēva zemes, kaut kas jādara. Es esmu sapratis, ka es nedrīkstu ne minūti atpūsties, jo tad man uz-nāk slinkums, kas mani pārņem, un tad atkal ir grūti sa-ņemties strādāt.

Es esmu atradis sev laukos vakara nodarbošanos – bites. Man jau ir septiņi bišu stropi, bet tas ir tikai savām vajadzībām. Bites ir tādi celtnieki, ka nebeidzu brīnīties, kā viņas būvē. Nevienas bišu būvniecības noslēpumu nekad neatšifrēs. Bites ir gudrākas par mums, un viņas vienkārši dara savu darbu, turklāt perfekti.

Pašā vakarā tikai atliek laiks mūzikai. Es savācu sevi daudz visa kā, un pie mūzikas rakstīšanas sēstos tikai tad, kad jau sirds pilna ar melodijām, kuras velku ārā kā gatavu produktu. Idejas es pierakstu arī dzīvoklī Rēzeknē, bet vairāk strādāju studijā laukos. Aranžiju un skaņu jomā vis-vairāk sadarbojos un radoši saskan ar mūziķiem Ralfu Rubeni un Kasparu Maku. Viņi iesaka, kam un kā jābūt. Es apbrīnoju Ralfu un veidu, kā viņš man kaut ko iesaka. Man ir paveicies, ka Ralfs ir ielaidis mani savā sirdī. Es aizbraucu pie viņa ierakstīt savu pirmo dziesmu «Palīdzī, brāli», tā viņš mani pastūma uz priekšu. Kad man ir nepieciešamas kādas idejas mūzikā, es vienmēr viņam zvanu, jautāju. Tas ir tik svarīgi, ka ir kam piezvanīt. Viņš tev kaut ko pasaka, bet tālāk domā pats, jo, kamēr tu pats to neatrisināsi sevī, tu tālāk netiksi. Vienreiz mēs ierakstījām dziesmu, es braucu projām, un Ralfs man jautāja, kāpēc es pats nerakstu mū-ziku? Es teicu, ka es neprotu. Ralfs man jautāja – a kā tu to zini? Un es, braucot 100 km no Stāmerienas līdz Rēzeknei, visu laiku domāju... Kādreiz biju spēlējis orķestrī, iemaņas bija palikušas. Vajadzēja tikai mēģināt. Atbraucu mājās, piesēdos pie sintiņa un aizgāja...

Dziesmas rakstīt es sāku pirms desmit gadiem, velkot mūziku no sevis laukā.

Vienreiz ziemā es šeit nostājos pie loga, skatījos, kā sniegs man skrien it kā virsū, un man bija sajūta, ka es esmu sniegā, un es sarakstīju dziesmu. Tā mani uzrunā mir-klis, un top. Patiesībā šajā manā haosā ir trīs terabaiti mū-zikas, vairāk nekā simts dziesmu... Kad nav sajūtu, tu nevari iedziedāt dziesmu tā, kā tai vajadzētu skanēt. Nav vērts.

Mana diena beidzas ap kādiem plkst. 22.00, bet zemap-ziņā es turpinu būt darbā. Pirms gulēšanas es palasu kādas ziņas, papētu, cik maksā kādi celtniecības materiāli. Ar kā-dām domām eju gulēt, ar tādām arī mostos. Mans procesors strādā 24 stundas 7 dienas nedēļā. Man tā nav, ka es varētu apsēsties un paskatīties, kā krīt lapas... Es visu laiku kaut ko domāju par darbu. Man pašam prieks, ka tomēr atrodu laiku, lai uzzvanītu kādam labam cilvēkam, piemēram, Kas-param Makam un parunātos, apjautātos, kā viņam iet, ar ko nodarbojas. Tas ir tik svētīgi un neaizstājami. ■

Teksts – Ineta Atpile-Jugane
Foto – Arita Atpile-Dona

«Projektu finansē Mediju atbalsta fonds no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem.
Par projekta «24 stundas stopkardros» (Nr: 2022.LV/RMA/03) rakstu saturu atbild b-ba «Latgoļys entuziastu grupa Bīldis».

MAF
Mediju atbalsta fonds